

DANSK HISTORIOGRAFISK PROJEKTGRUPPE

De senere års historiske debat har afsløret en voksende interesse for historieteoretiske og historiografiske emner. Denne interesse er ikke helt tilfældig. Den afspejler uden tvivl mange historikers fornemmelse af, at den igangværende forskning savner overordnede eller entydige styringshypoteser, og den vidner formentlig også om en optagethed af – eller endda ængstelse for – historieforskningens fremtid og fagets legitimering over for det omgivende samfund.

Den hidtidige historiografiske forskning har med sin overvejende personcentrerede og videnskabsteoretiske tilgang næppe været velegnet til på sit felt at skabe klarhed i denne løbende debat. Derfor har en kreds af historiografisk interesserede danske historikere på initiativ af prof., dr. phil. E. Ladewig Petersen og lektor, dr. phil. Inga Floto fra begyndelsen af dette år søgt at afklare de praktiske og teoretiske muligheder for en systematisk undersøgelse af den nyere danske historieforskning, der kunne råde bod på denne mangel. Efter at Statens humanistiske forskningsråd bevilligede midler til afholdelse af et planlæggende seminar, nedsattes i maj Dansk historiografisk projektgruppe, i hvis navn det forberedende arbejde siden har været udført.

Oprindelig var det tanken at stille mod en udforskning af de sidste 100 års danske historievitenskaber. En sådan systematisk historiografisk fremstilling skulle kunne medvirke til at skabe større klarhed om historieforskningens såvel interne som eksterne forudsætninger, og dette skulle igen kunne hjælpe nutidens og fremtidens historikere til at formulere deres problemstillinger med større bevidsthed herom og dermed accentuere historievitenskabens samfundsmæssige betydning. Et af »paradoksproblemerne« i den hidtidige historiografiske forskning er jo, at ingen formentlig vil benægte, at der er et samspil mellem historievitenskabens og det omgivende samfund, men alligevel beskyldes historiograferne gang på gang – og med større eller mindre ret – for kun at beskæftige sig med videnskabsinterne anliggender og bl. a. negligere dels formidlingsproblematikken i bredeste forstand og dels forholdet til de ikke-professionelle grupper og institutioner.

I dagene d. 5.–7. september afholdt den nævnte projektgruppe et seminar med ialt 34 deltagere, hvoriblandt en enkelt svensk gæst, prof. Rolf Torstendahl fra Stockholm. De talrige indlæg tog hul såvel på de ovenfor nævnte som på andre problemer, og seminaret gav i det hele taget et bredt og nuanceret indblik i den igangværende historiografiske forskning, ligesom de kronologiske og teoretiske rammer, som det planlagte projekt kunne tænkes indpasset i, blev indgående drøftet.

Diskussionen overbeviste om, at det vil være nødvendigt at udvide tidsrammen med endnu 100 år bagud, såfremt målsætningen skal opretholdes. De nyeste – omend foreløbige – undersøgelser på såvel internationalt som nationalt plan har nemlig vist, at der i slutningen af 1700-tallet sker afgørende ændringer i historieopfattelsen, hvorved man bliver i stand til at kombinere lærde studier med bredere problemstillinger, der fremhæver historieforskningens samfundsmæssige betydning. Pointen i denne sammenhæng er, at det er en indsigt, der sammen med sansen for det erkendende subjekts betydning i den historiske forskningsproces, var ved at gå tabt med de universelle »ismer« og under den akademiske professionaliseringsproces, der sætter ind fra slutningen af forrige århundrede – det tidspunkt, der oprindelig var tænkt som undersøgelsens udgangspunkt.

Endvidere blev der skabt klarhed om projektets emnemæssige afgrænsning. De tre væsentligste problemkomplekser kan beskrives som tre koncentriske cirkler benævnt fagets intellektuelle historie, fagets socialhistorie og den historiske bevidsthedsdannelse historie.

Med henblik på det videre arbejde nedsattes tre arbejdsgrupper om henholdsvis fagets intellektuelle historie, fagets socialhistorie og oversete traditioner/aspekter i dansk histo-

rieskrivning. Endvidere valgte en styringsgruppe til at koordinere arbejdet og afholde endnu et projektforberevende seminar i foråret 1981, såfremt der kan skaffes økonomiske muligheder herfor. Til dette seminar vil man forsøge at udvide kontakten til de andre nordiske lande og inddrage ekspertise fra universitetet i Kiel. Interesserede, der ikke deltog i det første seminar, kan henvende sig til styringsgruppens medlemmer, lektor, cand. mag. Jens Chr. Manniche, Historisk Institut, Århus Universitet, 8000 Århus C. Prof., dr. phil. E. Ladewig Petersen, Institut for historie, Odense Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M. Kandidatstipendiat, cand. mag. Jens Henrik Tiemroth, Institut for Samtidshistorie, Københavns Universitet, Njalsgade 80, 2300 København S.

Hans Kryger Larsen   Jens Henrik Tiemroth